

Raziyeh Khodayari, 08-677 27 13
raziyeh.khodayari@energiforetagen.se

kn.remissvar@regeringskansliet.se
johanna.janson@regeringskansliet.se
diarienummer: KN2023/04128

Remiss av promemorian Uppgifter om medelstora förbränningsanläggningar

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

- Det är mer resurseffektivt för verksamhetsutövarna om informationen kan delges via en nationell e-tjänst, alternativt att en nationell mall används för att delge tillsynsmyndigheten den information som krävs.
- Kraven på tidpunkt för registrering och kontroll av utsläpp medför att ett stort antal anläggningar ska kontrollmätas under perioden 1 januari 2024 till 30 april 2024. Tyvärr råder redan nu före den 1 januari 2024, en stor brist på ackrediterade luftlaboratorier som kan genomföra det tillkommande stora antalet mätningar som måste genomföras mellan 1 januari och 30 april. Energiföretagen Sverige föreslår att kontroll genom mätning med hjälp av de ackrediterade mätlaboratorierna bör fokuseras på att genomföras på de anläggningar där det är mer motiverat, det vill säga på de anläggningar som är i frekvent eller kontinuerlig drift.
- Enligt BAT-slutsatser för stora förbränningsanläggningar och avfallsförbränning (BATC LCP och BATC WI) ska pannor inte startas enbart för att kontrollera utsläppen. Denna BAT-princip bör kunna anses vara tillämplig för MCP-anläggningar. Det strider mot Sveriges miljömål, de globala hållbarhetsmålen och de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken att starta spets- och reservanläggningarna i onödan endast i syfte att genomföra miljömätningar. Den extra driften medför en miljöpåverkan som helt går att undvika.
- Energiföretagen Sverige föreslår att verksamhetsutövaren, vid störningar i ordinarie värmeproduktion och när spets- och reservlastpannorna behövs för energiförsörjningen, tillåts genomföra egna mätningar av kolmonoxid med ett instrument som är kalibrerat mot certifierade referensgaser. Det bör också vara möjligt att mätningar som genomförts innan registrering kan ersätta förstagångsmätningen enligt 45 §.

- Det vore önskvärt att det föreskrivs en definition för biogas, alternativt att det tas fram en vägledning om hur begränsningsvärde för biogas ska tillämpas.

Detaljerade synpunkter

Uppgifter som omfattas av säkerhetskyddslagen

Energiföretagen Sverige har inga synpunkter på förändringarna om att uppgifter som omfattas av säkerhetskyddslagen (2018:785) inte ska offentliggöras. Det är en rimlig och motiverad ändring, även om det hade varit önskvärt att det hade införts tidigare. Det är olyckligt att den här ändringen kommer flera månader efter att förordningen trätt i kraft 1 jan 2024 när det gäller registrering av befintliga anläggningar och uppgifter som ska offentliggöras.

Krav på att uppgifter ska lämnas via en e-tjänst

Med nuvarande förfarande ska tillsynsmyndigheten delges information om en MCP-anläggning och tillsynsmyndigheten ska genomföra registreringen. Förfarandet och den föreslagna ändringen av förordningen är således enligt vad som föreskrivs i MCP-direktivet.

Men det är synnerligen bristfälligt att denna informationsplikt och registrering inte administreras i en nationell e-tjänst. Det finns därtill ingen nationell mall för de uppgifter som ska delges tillsynsmyndigheten. De verksamhetsutövare som har flera MCP-anläggningar runt om i Sverige har i regel utmaningar som omfattar i) hitta information om hur tillsynsmyndigheten ska informeras ii) formatet för hur informationen ska delges tillsynsmyndigheten är olika mellan olika tillsynsmyndigheter, även om uppgifterna i informationen ska vara enligt vad som föreskrivs i MCP-förordningen.

Därtill ska de förändringar som föreskrivs av MCP-förordningen meddelas tillsynsmyndigheten.

Det är mer resurseffektivt för verksamhetsutövarna om informationen kan delges via en nationell e-tjänst, alternativt att en nationell mall används för att delge tillsynsmyndigheten den information som krävs. Som jämförelse används en nationell mall i Finland.

Krav på mätning av kolmonoxid

Det finns många pannor som omfattas av krav på mätning trots att de inte behöver uppfylla begränsningsvärden. För en förbränningsanläggning som används för spets- och reservdrift och som inte omfattas av begränsningsvärden, exempelvis nödkraftaggregat och mobila fjärrvärmepannor, måste ändå kolmonoxid mätas enligt de intervall som föreskrivs av förordningen. Därtill gäller även att den första mätningen ska utföras inom fyra månader från den dag då anläggningen i) registrerades, eller ii) togs i drift, om den dagen inföll efter dagen för registrering.

Mätningar ska genomföras med metoder som är förenliga med harmoniserade EN-standarder vilket omfattar periodisk mätning utfört av ackrediterat laboratorium, alternativt att mätning utförs kontinuerligt på anläggningen som då ska kvalitetssäkras enligt EN-standarder.

Allt detta leder till att ett stort antal spets- och reservanläggningar måste startas åtminstone en dag enbart för att med hjälp av ett ackrediterat laboratorium genomföra periodisk mätning av kolmonoxid.

Alternativet att installera och använda kontinuerlig mätning av kolmonoxid innebär att anläggningen måste hållas i drift under flera dagar för att genomföra parallella mätningar eftersom kalibreringsfaktorer (QAL2) ska fastställas med hjälp av ackrediterat laboratorium. Kontinuerlig mätning inklusive att genomföra kvalitetssäkring kan därför inte anses vara rimligt att genomföra för flertalet spets- och reservlastpannor.

Däremot är det mer rimligt att verksamhetsutövaren, vid exempelvis störningar i ordinarie värmeproduktion och när spets- och reservlastpannorna behövs för energiförsörjningen, tillåts genomföra egna mätningar av kolmonoxid med ett instrument som är kalibrerat mot certifierade referensgaser. På så sätt kan många onödiga och långvariga uppstarter av pannor undvikas. Det strider mot Sveriges miljömål, de globala hållbarhetsmålen och de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken att starta dessa spets- och reservanläggningar i onödan endast i syfte att genomföra miljömätningar. Den extra driften medför en miljöpåverkan som helt går att undvika.

Egna mätningar av kolmonoxid skulle lätta på bördan för luftlaboratorierna att åka runt bara för att mäta just CO på alla små oljepannor med låg drifttid. Redan nu upplever energiföretagen att det är en stor personalomsättning hos de ackrediterade mätkonsulter de anlitar. Detta ställer till vissa problem med att de är tvungna att visa nya personer vart anläggningarna och mätuttagen finns. Det har även varit vissa brister kvalitetsmässigt på mätningsrapporter samt att det tagit tid innan de fått mätresultaten. Dessutom har det blivit svårare att boka in mätlaboratorierna på önskade veckor vilket aldrig tidigare har varit några bekymmer.

Energiföretagen erfar att mätkraven i förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar kommer att ställa till bekymmer då antalet mätningar kommer att bli betydligt flera eftersom flera av våra medlemmar har många små fjärrvärmenät med små pannor. Flera fjärrvärmeverk anger att de har haft vissa problem där mätfirmor de använder har flaggat för att de inte kommer hinna möta kraven som man satt i MCP-direktivet, vilket gör att man behöver skjuta på en del mätningar. Det innebär att man inte kommer att hinna bli färdiga med mätningar under de 4 månader som är fastställt i direktivet avseende registrering och rapportering.

Krav på första kontroll enligt 45 §

Den första mätningen ska utföras inom fyra månader från den dag då anläggningen i) registrerades, eller ii) togs i drift om den dagen inföll efter dagen

för registrering. Detta krav har fått oproportionerliga konsekvenser då ett mycket stort antal anläggningar ska vara registrerade senast 1 januari 2024.

Praktiskt sett så har kraven på tidpunkt för registrering och kontroll av utsläpp lett till att ett stort antal anläggningar ska kontrolleras under perioden 1 januari 2024 till 30 april 2024. Tyvärr råder redan nu före den 1 januari 2024, en stor brist på ackrediterade luftlaboratorier som kan genomföra det tillkommande stora antalet mätningar som måste genomföras mellan 1 januari och 30 april. Detta kan även bli en realitet för perioden 1 januari 2029 till 30 april 2029, då anläggningar med en installerad tillförd effekt på högst 5 MW ska vara registrerade senast 1 januari 2029.

Om spets- och reservanläggningar i stället skulle kunna tillämpa undantag från 45 § med stöd av 44 § om undantag för kontroll av anläggning med begränsad drifttid, skulle genomförandet av kontrollen av spets- och reservanläggningar kunna genomföras vid ett senare och lämpligare tillfälle utan omotiverad drift och omotiverade utsläpp. Kontroll genom mätning med hjälp av de ackrediterade mätlaboratorierna kan i stället fokuseras på att genomföras på de anläggningar där det är mer motiverat, det vill säga på de anläggningar som är i frekvent eller kontinuerlig drift.

Därtill bör det vara möjligt att mätningar som genomförts innan registrering kan ersätta förstagångsmätningen enligt 45 §.

Enligt BAT-slutsatser för stora förbränningsanläggningar och avfallsförbränning (BATC LCP och BATC WI) ska pannor inte startas enbart för att kontrollera utsläppen. Denna BAT-princip bör kunna anses vara tillämplig för MCP-anläggningar.

Definition för biogas

I förordningen finns det begränsningsvärden för biogas och andra begränsningsvärden för naturgas. Men en definition för biogas saknas både i direktivet och i den svenska förordningen. Biogas kan tolkas som någon form av rågas då begränsningsvärdet för svaveldioxid är högt. Men ska en renad biogas som exempelvis levereras via ett naturgasnät anses vara likställt med naturgas och således inte omfattas av begränsningsvärden för svaveldioxid?

Det vore önskvärt att det föreskrivs en definition för biogas, alternativt att det tas fram en vägledning om hur begränsningsvärde för biogas ska tillämpas.

Stockholm som ovan,

Åsa Pettersson
vd, Energiföretagen Sverige